

Накнада трошкова превоза неопорезива до 3.988,00 динара, без условљавања документованим рачуном за гориво или превозном картом у јавном саобраћају

На панелу у септембру 2019.г. који је организовала Рачуноводствена комора Србије, анализиран је предлог измена Закона о порезу на доходак грађана и изнете су примедбе на предложену одредбу:

- “У члану 18. став 1. тачка 1) после речи: "накнаде" додаје се реч: "документованих".

Министарству финансија смо упутили иницијативу са предлогом и образложењем, да накнада документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада – до висине цене месечне превозне карте у јавном саобраћају, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.914,00 динара месечно (важећи неопорезив износ у том моменту), никако не сме да буде услов, рачун за превоз-карта ју јавном саобраћају или рачун за гориво, за остављање права запослених на накнаду за превоз.

Подсетили смо Министарство финансија у образложењу у иницијативи, зашто предлог није добар и да у ери дигитализације, где законодавац инсистира на прелазак, искључиво, на електронске рачуне од 2022.г., овом одредбом ће се увелико уназадити пословни амбијент али и права запослених радника.

Предложена одредба остаје простор за многе злоупотребе али и повреду права великог броја запослених радника за исплату наканде, ако не користе или немају градски превоз, већ користе неко друго превозно средство или на други начин долазе на посао.

Помоћна евиденција у благајнама ће се вишеструко повећати, што ће имати за последицу повећан обим књижења и евиденције у благајничким извештајима, уназадит ће услове пословања, повећати посао евидентирања ситних папирних рачуна, повећати обим рачуноводственог евидентирања у главној књизи и чувања те преобимне документације.

Због свега наведеног, а пре свега због права свих запослених на накнаду за превоз, Рачуноводствена комора Србије предлажила је ресорном министру Министарства финансија, да одустане од овако погубног предлога, где ће се као накнада документованих трошкова превоза, за пореско признавање, сматрати рачун- превозна карта у јавном саобраћају, односно други рачуни, за трошкове горива.

Образложили смо да предложена одредба није у интересу законских заступника и рачуновођа који воде пословне књиге и помоћне евиденције, дневник благајне.

Зашто је непримењива наведена одредба у пословној пракси, “исплата накнаде документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, на основу рачуна (карте) за превоз у јавном саобраћају или на основу рачуна за купљено гориво”, образложили смо

и поновили више пута у више штампаних и електронских медија и на Јавном сервису РТСа.

Коначно све што смо тражили, везано за исплату накнаде за превоз, Министарство финансија је потврдило у донетом мишљењу, 3. јуна 2020.г.

Дакле исплата накнаде за превоз запосленима за долазак и одлазак са рада, документовано се евидентира у главној књизи а произилази, из Закона о порезу на доходак грађана и мишљења Министарства финансија (објављеног у наставку текста), произилази из Уговора о раду са запосленим, Интерног акта, Одлуке послодавца/предузетника о висини накнаде која се исплаћује и доказа да је накнада исплаћена, (дневник благајне или извод текућег пословног рачуна).

За исплату накнаде за превоз нису потребни рачуни-превозне карте купљени у јавном саобраћају, као ни рачуни за гориво, ако се на посао долази сопственим аутом.

За исплаћене накнаде преко неопрезивог износа, односно део накнаде који прелази износ од 3.988,00 динара, послодавац/предузетник је дужан, да обрачуна и плати порез на зараде по стопи 10%.

У наставку преносимо мишљење Министарства финансија бр. 011-00-00040/2019-04 од 3.6.2020. год.:

Одредбом члана 16. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – одлука УС, 7/12 – усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 – одлука УС, 8/13 – усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 – испр., 108/13, 6/14 – усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 – др. закон, 5/15 – усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 – усклађени дин. изн., 7/17 – усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 – усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 – усклађени дин. изн. и 86/19 – у даљем тексту: ЗПДГ) прописано је да се зарада из чл. 13. до 146 овог закона опорезује по стопи од 10%.

Према одредби члана 18. став 1. тачка 1) ЗПДГ, не плаћа се порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу накнаде документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада – до висине цене месечне превозне карте у јавном саобраћају, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.914 динара месечно (усклађивање неопорезивих износа врши се на годишњем нивоу, а наведени износ је у примени почев од 1. фебруара 2019. године закључно са 31. јануаром 2020. године).

Одредбом члана 13. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 – усклађени дин. изн., 8/13 – усклађени дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14 – усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 – др. закон, 5/15 – усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 – усклађени дин. изн., 7/17 – усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 – усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 – усклађени дин. изн. и 86/19) прописано је да је основица доприноса за запослене и за послодавце зарада, односно плата

и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа.

Према одредби члана 105. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење) зарада из члана 104. став 1. тог закона састоји се од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси, и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Сагласно одредби члана 105. став 3. Закона о раду, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа осим, поред осталог, примања из члана 118. тач. 1-4) тог закона.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Имајући у виду наведено, не плаћа се порез на доходак грађана на зараде на примања запосленог од послодавца, по основу накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада који су документовани одговарајућом веродостојном рачуноводственом исправом.

Међутим, у случају када накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада није документована одговарајућом веродостојном рачуноводственом исправом, такво примање подлеже опорезивању порезом на зараде по стопи од 10%.

На накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, на коју запослени има право у складу са општим актом и уговором о раду сагласно одредби члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду (која се не сматра зарадом сагласно члану 105. став 3. Закона о раду), не плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање независно од пореског третмана тих примања према ЗПДГ.

Одредбом члана 7. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18 и 86/19 – у даљем тексту: ЗПДПЛ) прописано је да се за утврђивање опорезиве добити признају расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

У складу са одредбом члана 9. став 2. ЗПДПЛ, примања запосленог која се, у смислу закона којим је уређено опорезивање дохотка грађана, сматрају зарадом, укључујући и примања на која се до износа прописаног тим законом не плаћа порез на зараде, признају се као расход у пореском билансу у пореском периоду у коме су исплаћена, односно реализована.

Према прописима којима се уређује рачуноводство, књижење пословних промена, између осталог, на рачунима прихода и расхода, врши се на основу веродостојних рачуноводствених исправа, при чему рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене. Веродостојном рачуноводственом исправом, у смислу наведених прописа, сматра се рачуноводствена исправа која је потпуна, истинита, рачунски тачна и приказује пословну промену.

Имајући у виду наведено, у случају када накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада није документована одговарајућом веродостојном рачуноводственом исправом, при чему је предметна накнада опорезована порезом на зараде по стопи од 10%, сматрамо да се иста (накнада) признаје као расход у пореском билансу у пореском периоду у коме је исплаћена, сходно члану 9. став 2.

Рачуноводствена комора Србије

мр Снежана Митровић